

Estudi sobre percepció dels consumidors catalans enfront d'uns horaris i usos del temps d'acord amb propostes del Pla de transició cap a la Reforma Horària

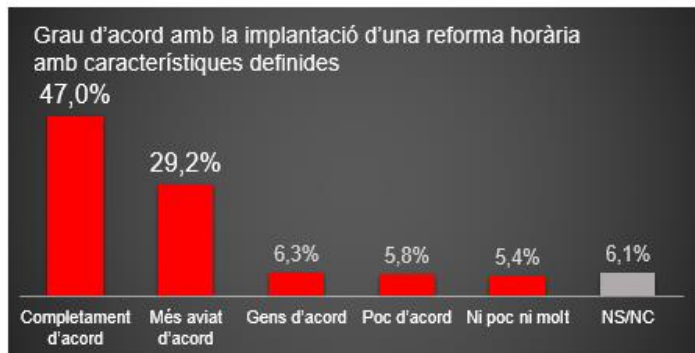
Generalitat de Catalunya
Agència Catalana
del Consum

L'Agència Catalana de Consum ha volgut analitzar, mitjançant un estudi encarregat a l'Institut Opinòmetre, la percepció actual dels consumidors catalans enfront d'uns horaris i usos del temps d'acord amb les propostes del Pla de transició cap a la Reforma Horària pel que fa als seus hàbits principals de consum i, per tant, especialment enfocat als aspectes que afecten als horaris del comerç, la restauració i la indústria cultural. També s'ha analitzat el grau de penetració real i l'impacte de les tecnologies en els hàbits i els horaris de compra.

La metodologia adoptada per Opinòmetre ha recavat l'opinió tant d'especialistes relacionats amb la Reforma Horària com dels consumidors integrant tècniques qualitatives (entrevistes i grups de discussió) i quantitatives (enquesta a la població catalana major de 16 anys).

La població catalana de consumidors es mostra força sensible i a favor de que es donin passos per avançar cap a una reforma horària racional

S'estima que un 76,2% dels consumidors de 16 i més anys estarien bastant o molt a favor de caminar cap a una reforma horària basada en la millora de la qualitat de vida de la població en general, i de fer activitats de consum de forma més racional, en particular.

La major preocupació davant d'una reforma és com es poden harmonitzar els horaris de tots els sectors, i com i com es pot aconseguir canviar mentalitats i hàbits en un país on la vida nocturna i el fer quasi totes les activitats una hora més tard que la majoria de països europeus està molt arrelat.

La situació horària actual, malgrat que acceptada, no es considera prou satisfactòria quan es pensa en profunditat en la qualitat de vida i la salut

Respecte del grau d'acord sobre la recuperació de les 2 hores de desfasament horari que té Espanya en relació a l'horari solar, un 69% de la població catalana de consumidors es mostra bastant o molt a favor de fer aquest canvi.

Considerem els nostres horaris saludables en general, però... tots sentim que hi ha quelcom que no acaba de funcionar bé...

La població està "adaptada" als horaris actuals i per això respon que considera que fa uns horaris saludables (68,8%), però aquesta mateixa població entra en contradicció quan es posa a pensar en la realitat en què vivim i en la seva salut i la dels altres. És llavors quan admeten que tot ho fem tard, que seria millor dinar una hora abans (73,7%) i sopar una o dues hores abans (78,5%) i que una jornada laboral de 8 a 17 hores fora millor (73,8%) que de 9 a 18 hores (43,3%).

I quins sectors veuen els consumidors més afectats per la insalubritat dels horaris laborals actuals?

Segons els consumidors hi ha diversos sectors en que els horaris dels treballadors són poc saludables, però entre ells, el que més destaca és el del comerç (botigues, centres comercials). En segon lloc destaquen la restauració (bars i restaurants), seguit del sector de l'alimentació (mercats, forns de pa,..).

Però com es poden coordinar les activitats més crítiques de forma convenient per a tothom?

Malgrat que la majoria està a favor d'una reforma horària i que la pandèmia ha mostrat que ens podem adaptar a canvis en la nostra activitat quotidiana si és realment necessari, només un 51,8% estaria bastant o molt a favor de posar un hipotètic horari comercial de 7 a 19:30 i només un 42,9% a favor d'un horari acadèmic -incloent activitats extraescolars- de 8 a 19 hores.

El resultat no és sorprenent donat que la gent es pregunta com es poden compaginar les activitats laborals, les de consum i les escolars i acadèmiques de manera que es pugui arribar a tot?

■ En canvi, altres activitats no foren tant problemàtiques

La població es mostra més conforme pel que fa a propostes horàries hipotètiques referents a l'oci i altres activitats. Així, un 77,4% estaria bastant o molt a favor d'un horari de 18 a 0:30 per a realitzar activitats d'oci culturals i un 79,2% amb un horari d'organismes públics de 8 a 17 de la tarda.

Més conflictiu seria adoptar un horari de 18 a 2:30 del matí pel que fa a activitats d'oci nocturn, ja que, malgrat un 63,2% estaria bastant o molt a favor, aquest percentatge global no representa el sentir dels grups d'edat més joves que no donen la seva conformitat en general i que troben aquest horari força restringit.

■ Es pot dir que alguns sectors estan realitzant accions de millora horària pel seu compte?

Contemplats com a casos particulars, és cert que algunes empreses implanten certes mesures per a millorar la qualitat de vida dels seus treballadors i que aquestes accions tenen relació amb els horaris, però no es pot generalitzar.

En termes generals el 40% dels treballadors fan un horari flexible front el 60% que fan horari estable continu o partit.

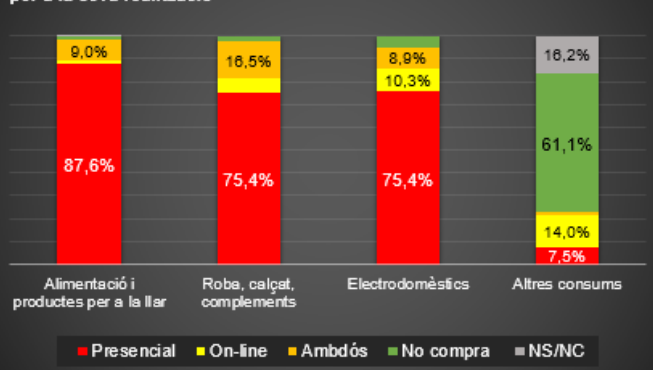
Pels treballadors que fan un horari continu, s'estima que un 44,3% està entrant a les 6, 7, 8 i 9 del matí segons el sector i sortint majorment a les 14 o 15 de la tarda. Aquest fet posa de manifest que al voltant d'una quarta part de la població de 16 i més anys ja gaudeix d'una jornada laboral que li permet realitzar altres activitats, ja siguin de consum o d'altres tipus dins d'una franja força racional deixant de banda la combinació amb horaris escolars.

En canvi, dels **treballadors que fan horari partit,** més de la meitat del total entra en la franja de 7 a 9 del matí, fan un descans en la franja de les 13 a 14:30, tornen a entrar majoritàriament entre les 15 i les 16 i surten entre les 17 i les 19 depenent dels casos i amb un petit pic a les 20 hores. Aquest col·lectiu és el que porta associada una major complexitat pel que fa a la implantació d'una reforma horària.

■ El consum, online o presencial?

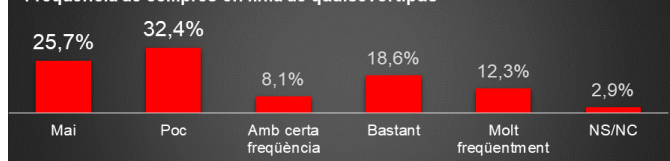
No hi ha dubte que la pandèmia ha accelerat la digitalització dels establiments de consum de tot tipus i que la compra online en algun grau ha augmentat fins a un 71,4% dels consumidors. Malgrat això, ens agrada més fer la compra dels productes bàsics de forma presencial.

Distribució de consumidors segons la utilització de tecnologia digital per a la seva realització

Però, no és cert que tots aquests consumidors (71,4%) utilitzin tecnologies digitals amb la mateixa freqüència. De fet un 32,4% fa compres online amb poca freqüència i un 25,7% no ho fa mai.

Freqüència de compres en línia de qualsevol tipus

L'adopció de mitjans digitals en els establiments s'ha estès de forma notable i els consumidors valoren alguns dels seus trets com ara no haver de fer cues o esperar, fer comandes, pagaments i altres aspectes que representen major comoditat.

D'altra banda, s'estima que un 73,4% dels consumidors ja estan fent servir actualment mitjans digitals per a fer altres gestions relacionades amb consums com ara reserves en restauració i oci, places d'avió, consultes, exploració d'establiments, catàlegs, horaris i similars. En aquest sentit, el tràfic és més elevat que en el de compra i un 50,4% de la població de 16 i més anys els utilitza bastant o amb molta freqüència.

■ Ens adaptariem a un horari comercial de 7 a 19:30? Els canvis adoptats per la població degut a la pandèmia tornaran enrere o es quedaran com a definitius?

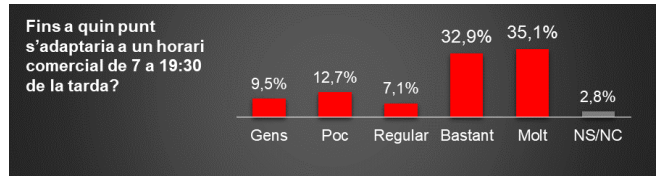
S'estima que un 37,3% dels consumidors ha observat canvis en el seu comportament i/o hàbits de consum degut a la pandèmia, mentre que un 62,2% considera que no ho ha fet.

Per als que han observat canvis, el més citat és l'augment de compres online, el disminuir la seva presència en actes multitudinaris, el quedar menys amb els familiars i amics i freqüentar menys els bars, restaurants i similars entre altres.

Tot això representa un impacte per al consum, però també ha suposat l'oportunitat de veure com la població reacciona davant de canvis com els que s'han hagut d'implantar degut a la situació sanitària.

Així, malgrat que un 26,8% de la població ha tornat o pensa tornar als seus hàbits anteriors a la pandèmia, té una reacció més aviat favorable davant els canvis realitzats, fins al punt de que un 40% adoptarà els nous hàbits derivats de la situació i un 32,4% combinarà aspectes anteriors amb actuals.

En aquest sentit, malgrat el fet d'adoptar un horari comercial de 7 a 19:30h té un percentatge important de retractors (el 41% de la població n'està poc o gens d'acord), la majoria dels consumidors (68%) creuen que s'adaptarien a aquest horari, respectant les peculiaritats que es poden donar dins d'alguns subsectors.

FITXA TÈCNICA

Població objectiu	Consumidors catalans de 16 i més anys
Grandària de la població objectiu	6.531.658 persones
Grandària de la mostra	800 casos
Nivell de confiança	95%
Error mostral	±5%
Mètode d'entrevista	Enquesta telefònica assistida per ordinador (CATI)
Període d'enquesta	Del 13-10-2021 al 27-10-2021
Treball de Camp	Institut Opinòmetre
Anàlisi estadística i Redacció de l'informe	Institut Opinòmetre

Consideracions finals

L'estudi sobre percepció dels consumidors catalans enfront d'uns horaris i usos del temps d'acord amb propostes del Pla de transició cap a la Reforma Horària, ha estat pioner en aquest camp i s'ha fet en un moment de transició que pot portar a nous models de comportament social i conscienciació de la importància de portar una vida el més sana i saludable possible.

Donada la globalitat de la pandèmia, el que s'ha estudiat amb aquesta iniciativa és un tema de gran impacte per a totes les societats, i el disposar d'un diagnòstic sobre el sentir de la població dels consumidors i de rellevants experts en el tema té un gran valor de cara a dissenyar els propers passos cap a la consecució d'una reforma horària que millori la qualitat de vida de la població catalana.

Redacció: Equip d'investigadors de l'Institut Opinòmetre

alicia@opinometre.com
Alicia Coduras
Responsable de recerca

meritxell@opinometre.com
Meritxell Perramon
Cap del Treball de camp, recerca